

แนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ
ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอปัว สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2

**Guidelines for Developing Educational Institution Administration into a
Professional Learning Community in the Digital Era for Quality Subdistrict
Schools in Pua District under the Nan Primary Educational Service Area
Office 2**

พนิดา ญูชร^{1*}, สุรพงษ์ แสงสีมุข², ธนภฤต สิทธีราช³

^{1, 2, 3} วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น, ตาก, ประเทศไทย

Panida Kunchorn^{1*}, Suraphong Saengseemuk², Thanakrit Sittirach³

^{1, 2, 3} Northern College, Tak, Thailand

✉: panidagumchon@gmail.com

(*Corresponding Author Email)

Received: 10 May 2026; Revised: 27 June 2026; Accepted: 03 July 2026

© The Author(s) 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบล และ 2) หาแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอปัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมมี 2 ขั้นตอน ประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอปัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 จำนวน 211 คน และผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า: สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงจากสูงไปต่ำคือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร สูงที่สุดรองลงมาคือ การมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน การทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำร่วม การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ และการมีส่วนร่วม ตามลำดับ ปัญหาคือ การกำหนดให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นวิสัยทัศน์ร่วม การให้รับผิดชอบงานที่ตรงกับความรู้ความสามารถ การปรับโครงสร้างการบริหาร การสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ดิจิทัล การสร้างความเข้าใจให้ปฏิบัติงานแบบเพื่อนพึ่งพา และการมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล แนวทางการพัฒนา ควรส่งเสริมให้ร่วมกันวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย และสื่อสารวิสัยทัศน์ด้วยกลไก PLC การมอบหมายงานตรงกับความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ สร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัลทำงานร่วมให้เป็นวัฒนธรรมแบบรวมพลัง สำนึกความ

สนใจและความต้องการทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อวางแผนพัฒนาวิชาชีพ สร้างข้อตกลงการสื่อสารและการพัฒนาระบบสารสนเทศการสื่อสารดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพ

คำสำคัญ : ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, โรงเรียนคุณภาพ, ยุคดิจิทัล

Abstract

This research aims to 1) examine the current state and problems of school administration in fostering professional learning communities (PLCs) in the digital era, and 2) propose development guidelines for such administration in Pua District under the Nan Primary Educational Service Area Office 2. A two-phase mixed-methods design was employed. The sample consisted of 211 school administrators and teachers from subdistrict quality schools, along with 9 experts selected through purposive sampling. Data were collected using questionnaires and structured interviews. Quantitative data were analyzed using descriptive statistics, while qualitative data were analyzed through content analysis. The findings indicated that the overall state of school administration in fostering PLCs in the digital era was at a high level. The aspects, ranked from highest to lowest mean scores, were collaborative community, supportive community structure, teamwork, shared leadership, professional learning and development, and shared vision. Key problems included an unclear shared vision regarding digital technology use, misalignment between task assignments and personnel competencies, limitations in the administrative structure, insufficient digital learning interactions, a weak collaborative work culture, and limited stakeholder participation in policy formulation. The study recommends promoting PLC processes to support collaborative analysis, goal setting, and vision communication. Task assignments should align with personnel competencies to strengthen a shared digital vision and organizational culture. Additionally, teachers' needs for digital technology should be assessed to guide professional development planning, alongside establishing effective communication practices and robust digital information systems.

Keywords: professional learning communities, quality schools, digital era

1. บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายเพื่อพัฒนาการศึกษาโดยตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ มุ่งพัฒนาคนไทยในอนาคตให้มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้าน และมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม เป็นพลเมืองดีของชาติ และเป็นพลโลกที่ดี มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ การพัฒนาตนเองต่อเนื่องตลอดชีวิต และมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครูให้เป็นผู้เรียนรู้ มีจิตวิญญาณความเป็นครู มีทักษะการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ตอบสนองผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมและเทคโนโลยี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) แนวทางการพัฒนาครูให้มีความรู้ทักษะ ประสบการณ์ใหม่ ๆ เพิ่มสมรรถภาพในการทำงาน เปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมการสอน การเปลี่ยนแปลงจากรูปแบบการฝึกอบรมระยะสั้นมาเป็นลักษณะการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) ที่สามารถดำเนินการภายในโรงเรียน สอดคล้องกับนโยบายการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพสู่สถานศึกษา (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560) การนำแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) มาใช้ในสถานศึกษา เป็นเครื่องมือการ

เปลี่ยนชีวิตครูเปลี่ยนจากผู้สอนเป็นนักเรียน ทำงานร่วมกับเพื่อนและการรวมตัวกันเป็นชุมชนหรือเครือข่าย
ปรึกษาหารือและช่วยเหลือกัน สถานศึกษาจะเปลี่ยนไปเป็นสถานที่ที่ซึ่งทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข
เปลี่ยนแปลงการทำงานของครูและเปลี่ยนวัฒนธรรมสถานศึกษา มีการสะท้อนความคิดและพฤติกรรมของครู
ที่ได้รับอิทธิพลจากการสนทนา เพื่อช่วยเหลือกันพัฒนาวิชาชีพระหว่างครู ดังนั้น การเป็นชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา จึงสามารถส่งเสริมให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องเกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาได้
อย่างต่อเนื่อง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับนักเรียนและคุณภาพให้คนในชุมชนให้ทันโลกทันเหตุการณ์
สามารถปรับตัวได้ดีสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาสังคมไทย สังคมโลกในปัจจุบันและในอนาคต (ไอริน บัน
พุต, 2563) ประโยชน์ของการนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพมาใช้ เป็นชุมชนที่มีส่วนร่วมในพันธ
กิจ วิสัยทัศน์และเป้าหมาย มีการสืบค้นร่วมกัน ร่วมกันปรับเปลี่ยนทิศทางการลงมือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ร่วมกันทำหน้าที่เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติการเรียนรู้ชุมชนกับการ
เสริมแรงซึ่งกันและกัน มีการแสดงพฤติกรรมที่แสดงออกทางภาษา การสะท้อนแนวคิดเชิงสร้างสรรค์ผ่านการ
แลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญ ความรู้สึกมั่นคงในวิชาชีพและค้นพบแนวทางพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (ปานหทัย
ธรรมรัตน์, 2564) การเป็นชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนจะเกิดได้ ผู้ที่มีบทบาทสำคัญคือผู้บริหาร
สถานศึกษาที่มีการสร้างบรรยากาศให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบริบท การพัฒนาระบบการสื่อสาร การวางแผน
และจัดการทรัพยากร การสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพ การตรวจสอบความก้าวหน้า และการให้ความ
ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง (ไศศิษฐา ศรีสมบัติ, 2565)

การบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ด้านภาวะผู้นำร่วมกับด้านทีมร่วมแรง
ร่วมใจและร่วมมือ มีปัญหามากที่สุด ผู้บริหารและครูยังมีภาวะผู้นำร่วมกันมีปัญหามากที่สุด การร่วมมือกันจัด
กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้เต็มความสามารถ ผู้บริหารขาดการกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
ไม่กระตุ้นให้ครูร่วมวางแผนดำเนินงาน ไม่จัดกิจกรรมการปรึกษาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อแก้ปัญหา
การจัดการเรียนการสอน (ขวัญจิรา แต่งทอง, 2565) สถานศึกษาจึงควรสร้างวิสัยทัศน์ร่วมเชิงอุดมการณ์ทาง
วิชาชีพให้ชัดเจน ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ครูแสดงความคิดเห็นใน
การพัฒนาการบริหารสถานศึกษา สนับสนุนการทำงานร่วมกันเพื่อการสร้างชุมชนกัลยาณมิตร และเปิดโอกาส
ให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (สุพิชชา คณาโจด, 2566)
แสดงว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เป็นบทบาทหน้าที่ในฐานะผู้นำองค์กรของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการเพื่อการปฏิบัติการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดการ
เรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร ใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อจะส่งเสริมการทำงานเป็นทีม สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีและลด
ความโดดเดี่ยวในการทำงานของครู (ภัทราวรรณ ปริมิตร, 2566) การนำกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง
วิชาชีพไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ผู้สอนเปรียบเทียบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูจะมีการเรียนรู้ด้วยตนเองใน
ชั้นเรียนน้อยกว่ากระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (ธนรัตน์ ทองสุก, 2565) เพราะขั้นตอนการ
ดำเนินการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการทำงานอย่างเป็นระบบ (ภักกัญญา
นิมังจิตร, 2566)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 (2566) ได้กำหนดเป็นกลยุทธ์ในการเพิ่มโอกาสและความเสมอภาคแก่ประชากรวัยเรียน กำหนดแนวทางพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลทั้ง 41 โรงเรียน และโรงเรียนที่สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ (Stand Alone) ให้สามารถจัดการศึกษาได้มีประสิทธิภาพ และ สอดคล้องกับความสำเร็จของนโยบายการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพในท้องถิ่นชนบทของกระทรวงศึกษาธิการที่มีความพร้อมที่จะเป็นต้นแบบการให้บริการทางการศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนให้ชุมชนมีส่วนร่วมและรู้สึกเป็นเจ้าของ เชื่อมโยงและศรัทธาการปฏิบัติงานของโรงเรียนร่วมกันจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ให้บริการและสานสัมพันธ์ต่อเนื่อง มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานที่สอดคล้องกับบริบทของตนเอง พัฒนาการมีส่วนร่วมของบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและเพิ่มศักยภาพการทำงานร่วมกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือแบ่งปันซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมสรรค์สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเป็นระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) อำเภอบัว จังหวัดน่าน มีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2 จำนวน 38 โรงเรียน เป็นโรงเรียนในโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล 12 โรงเรียน มีการบริหารครบองค์ประกอบ 3 ด้านคือ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมการศึกษา และด้านการสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วม ลักษณะการบริหารจะมีความสอดคล้องกับบริบทของกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ที่มุ่งเน้นการมีโครงสร้างการบริหารให้เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางวิชาชีพในบรรยากาศของความเป็นกัลยาณมิตรวิชาการ การส่งเสริมการทำงานเป็นทีมเพื่อให้ร่วมเรียนรู้และพัฒนาตนเองแบบทีมร่วมใจ มีภาวะผู้นำที่จะร่วมกันขับเคลื่อนการศึกษาสู่เป้าหมายร่วมที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ความสำคัญของปัญหาและประสิทธิผลที่การบริหารสถานศึกษาด้วยกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจจะศึกษาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลโดยใช้โรงเรียนคุณภาพประจำตำบลในอำเภอบัวเป็นข้อมูลเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันที่มีการบริหารอย่างไร มีปัญหาการดำเนินการตามขั้นตอนมากน้อยเพียงใด แล้วใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการหาแนวทางประยุกต์ใช้ปรับปรุงการบริหารสถานศึกษาได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้การพัฒนาครูโดยใช้กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นเครื่องมือแก้ปัญหาการดำเนินงานที่ไม่ครอบคลุมทั่วถึง ให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2
2. เพื่อหาแนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา น่าน เขต 2

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ขอบเขตของการวิจัย

3.1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา กำหนดเนื้อหาโดยการสังเคราะห์องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา แล้ววิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยการสรุปอุปนัยโดยบูรณาการแนวคิดการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของจิตติมา วรณศรี (2564) ที่มี 5 ชั้นในขอบเขตเนื้อหาแต่ละด้านคือ การทบทวนสภาพปัจจุบัน กำหนดกลยุทธ์ นำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ การติดตามความก้าวหน้า และการประเมินความสำเร็จ ได้ขอบเขตเนื้อหา 6 ด้านคือ การมีวิสัยทัศน์ร่วม การมีภาวะผู้นำร่วม การทำงานเป็นทีม การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร การมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน

3.1.2 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล ประกอบด้วยประชากรและผู้ให้ข้อมูล ดังนี้

3.1.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนคุณภาพตำบลอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 211 คนแบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 16 คน และครูผู้สอนจำนวน 195 คน

3.1.2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คนจาก 3 กลุ่ม ๆ ละ 3 คนเท่า ๆ กันคือ 1) กลุ่มนักวิชาการเป็นอาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา คือ มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา มีประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ระดับบัณฑิตศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปี การศึกษา และมีตำแหน่งทางวิชาการไม่น้อยกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ขึ้นไป 2) กลุ่มผู้บริหารการศึกษาเป็นผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่ามหาบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ และปฏิบัติงานในตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีงบประมาณ และ 3) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาโทบัณฑิตทางการบริหารการศึกษา วิทยฐานะไม่ต่ำกว่าชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ปฏิบัติงานในตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 ปีการศึกษา

3.1.3 ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่จะศึกษา ได้แก่

3.1.3.1 สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

3.1.3.2 ปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

3.1.3.3 แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

3.2 การดำเนินการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

3.2.1.1 แบบสอบถาม เพื่อการเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) กับประชากร แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามสภาพภาพ เป็นแบบปรนัยกำหนดคำตอบให้เลือกเพียงคำตอบเดียว (Checklist) ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับตามวิธีของลิเคิร์ต จำนวน 60 ข้อ ด้านละ 10 ข้อ

และตอนที่ 3 แบบสอบถามปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว เป็นแบบเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ (Multiple Response) จำนวน 30 ข้อแต่ละ 5 ข้อ

3.2.1.2 แบบสัมภาษณ์ เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป เป็นแบบเติมข้อความให้สมบูรณ์ และตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ปลายเปิด (Open-end)

3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล ขอหนังสือคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์นเพื่อดำเนินการตามลำดับ ได้แก่ หนังสือเพื่อตรวจประเมินคุณภาพแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน หนังสือทดลองใช้แบบสอบถามโดยหาความเชื่อมั่นกับแหล่งข้อมูลจำนวน 30 คน หนังสือเพื่อเก็บข้อมูลกับประชากร จำนวน 211 คน และหนังสือขอแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อการสัมภาษณ์ จำนวน 9 คน

3.2.3 การจัดการข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยตามลำดับคือ ข้อมูลคุณภาพแบบสอบถาม โดยหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.60-1.00 ทุกข้อ ข้อมูลการทดลองใช้แบบสอบถาม (Try-out) หาค่าความเชื่อมั่นแบบสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .984 ข้อมูลสภาพและปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบล แบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และตอนที่ 3 หาค่าความถี่และค่าร้อยละ และข้อมูลแนวทางการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบล ด้วยแบบสัมภาษณ์ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องเนื้อหา ด้วยตารางวิเคราะห์ความถี่

4. ผลการวิจัย

สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 ผลการวิจัยแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยรวม

ด้าน	องค์ประกอบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ	สภาพการปฏิบัติ		แปลผล	อันดับ
		μ	σ		
1	การมีวิสัยทัศน์ร่วม	4.33	0.49	มาก	6
2	การมีภาวะผู้นำร่วม	4.35	0.52	มาก	4
3	การทำงานเป็นทีม	4.41	0.52	มาก	3
4	การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ	4.34	0.54	มาก	5

5	การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร	4.46	0.51	มาก	1
6	การมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	4.43	0.52	มาก	2
โดยรวมเฉลี่ย		4.38	0.43	มาก	

ตารางที่ 1 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว โดยรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\mu = 4.38$, $\sigma = 0.43$) เรียงจากสูงไปหาต่ำคือ การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร ($\mu = 4.46$, $\sigma = 0.51$) สูงที่สุด ส่วนการมีวิสัยทัศน์ร่วม ($\mu = 4.33$, $\sigma = 0.49$) ต่ำที่สุด ตามลำดับ ดังนั้น สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการเปิดโอกาสให้มีการประชุมร่วมกันวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อใช้กำหนดเป็นทางเลือกที่สอดคล้องกับเป้าหมายวิสัยทัศน์ร่วมในยุคดิจิทัล โดยให้ร่วมกันเสนอความคิด ร่วมวิเคราะห์ SWOT หาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค สร้างข้อตกลงเพื่อเป็นเครื่องมือขับเคลื่อน มีการทบทวนเพื่อปรับปรุงวิสัยทัศน์ร่วมให้ทันสมัย มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่เสมอ

ปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอำนาจ เขต 2 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงความถี่และร้อยละปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 สูงสุดรายด้าน

ด้านที่	ร้อยละปัญหาข้อที่สูงสุดรายด้าน	สภาพของปัญหา		
		ความถี่	ร้อยละ	ลำดับ
1	การกำหนดให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเป้าหมายที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนต้องนำไปใช้ไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจน	24	12.56	5
2	การมอบหมายให้ครูร่วมรับผิดชอบงานตรงตามความรู้ทักษะและความสนใจ	47	24.61	1
3	การกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลส่งเสริมการทำงานเป็นทีมให้มีคุณภาพอย่างชัดเจน	29	15.18	4
4	การกำหนดเป้าหมายสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาตนเองร่วมกันของครูปฏิบัติงานและจัดการเรียนการสอน	44	23.04	3
5	การสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ครูเพื่อปฏิบัติงานแบบทีมเพื่อนพึ่งพาวิชาชีพก่อนมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติร่วมกัน	19	9.95	6

6	การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องกำหนดนโยบาย การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน	46	24.08	2
---	--	----	-------	---

ตารางที่ 2 พบว่า ปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบล คือ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วม การมอบหมายให้ครูร่วมรับผิดชอบงานตรงตามความรู้ ทักษะและความสนใจ (ร้อยละ 24.61) มีปัญหาสูงสุด รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน มีการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน (ร้อยละ 24.08) และด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ มีการกำหนดเป้าหมายสร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาตนเองร่วมกันของครูปฏิบัติงานและจัดการเรียนการสอน (ร้อยละ 23.04) ตามลำดับ ดังนั้น สถานศึกษามีข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับความรู้ ความสามารถ ทักษะและความสนใจเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมรับผิดชอบการทำงาน ให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของการเป็นผู้นำกลุ่มแบบ กลยาณมิตรทางวิชาการและวิชาชีพในยุคดิจิทัล เพื่อสร้างการยอมรับให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปปัญหาแต่ละด้านรายชื่อที่มีค่าร้อยละสูงสุด 3 อันดับได้แก่ ด้านการมีวิสัยทัศน์ร่วมคือ การกำหนดให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเป้าหมายที่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนจะต้องนำไปใช้ไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพอย่างชัดเจน สูงที่สุด รองลงมาคือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจแนวทางการนำวิสัยทัศน์ร่วมยุคดิจิทัลสู่ การปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายเป็นรูปธรรม และจัดประชุมสะท้อนผลการปฏิบัติตามวิสัยทัศน์ร่วมเพื่อวิเคราะห์ นำไปใช้ปรับปรุงการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลต่อเนื่อง ตามลำดับ ด้านการมีภาวะผู้นำร่วมคือ การแต่งตั้ง มอบหมายงานให้ครูร่วมรับผิดชอบตรงตามความรู้ ทักษะและความสนใจ สูงที่สุดรองลงมาคือ การจัดกิจกรรม พัฒนาครูให้มีความรู้ ทักษะ มีความตระหนักในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลปฏิบัติงานร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ และการส่งเสริมการแบ่งปันความรู้ประสบการณ์ทางเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสร้างและพัฒนาภาวะผู้นำร่วมแก่เพื่อน ร่วมงานอยู่เสมอ ตามลำดับ ด้านการทำงานเป็นทีม คือ การกำหนดโครงสร้างการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ที่ส่งเสริมพัฒนาการทำงานเป็นทีมให้มีคุณภาพอย่างชัดเจน สูงที่สุด รองลงมาคือ การจัดกิจกรรมส่งเสริมให้ มีทีมร่วมกันวางแผนปฏิบัติ ประเมินผลและพัฒนางานอย่างมีระบบเป็นรูปธรรม และสมาชิกมีความตระหนักใน การหลอมรวมเป้าหมายส่วนตัวมาสร้างวิสัยทัศน์ดิจิทัลร่วมของทีมเป็นเอกภาพไปในทิศทางเดียวกัน ตามลำดับ ด้านการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ คือ การกำหนดเป้าหมาย สร้างปฏิสัมพันธ์การเรียนรู้ดิจิทัลเพื่อพัฒนาตนเอง ร่วมกันของครูปฏิบัติงานและจัดการเรียนการสอน สูงที่สุดรองลงมาคือ การสำรวจความสนใจและความต้องการ ของครูทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพอยู่เสมอ และการประสานวิทยากรด้าน เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นพี่เลี้ยงสอนงานครูเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพให้ก้าวหน้าอย่างเหมาะสม ตามลำดับ ด้านการเป็นชุมชนกลยาณมิตร คือ การสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ครูเพื่อปฏิบัติงานแบบทีมเพื่อนพึ่งพาวิชาชีพ ก่อนมอบหมายหน้าที่ให้ปฏิบัติร่วมกัน สูงที่สุด รองลงมาคือ ครูมีส่วนร่วมกำหนดเป้าหมายการสร้างวิสัยทัศน์ ร่วมที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนยุคดิจิทัลของสถานศึกษาอย่างทั่วถึง และเปิดโอกาสให้ครูร่วมกันระดมความคิด ออกแบบและร่วมมือกันพัฒนาสภาพแวดล้อมดิจิทัลภายในสถานศึกษา ตามลำดับ และด้านการมีโครงสร้าง

สนับสนุนชุมชน คือ การเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษา ยุคดิจิทัลอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน สูงที่สุด รองลงมาคือ การสำรวจความต้องการให้ครูและผู้เรียนร่วมเสนอแนะ การพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา และการสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ในการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลอย่างจริงจัง ตามลำดับ

แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงความถี่แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 สูงสุดรายด้าน

ด้าน	แนวทางการพัฒนาที่มีความถี่สูงสุดรายด้าน	ระดับความคิดเห็น	
		ความถี่	อันดับ
1	ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูร่วมกันวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจ และสื่อสารวิสัยทัศน์ร่วมด้วยกลไก PLC ให้เกิดความคิดเห็นที่สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน	8	2
2	ผู้บริหารควรมีการวางแผน มอบหมายงานตามศักยภาพให้ตรงตามความสมัครใจ ความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของครู	8	2
3	ผู้บริหารและครูควรมีการสร้างเป้าหมายและวิสัยทัศน์ดิจิทัลการทำงานร่วมกัน เพื่อส่งเสริมให้เป็นวัฒนธรรมแบบรวมพลังร่วมคิดร่วมทำในสถานศึกษา	8	2
4	ผู้บริหารควรมีการสำรวจความสนใจและความต้องการของครูทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาวิชาชีพอย่างเหมาะสม	8	2
5	ผู้บริหารและครูควรมีการร่วมกันสร้างข้อตกลงในการสื่อสารด้วยระบบดิจิทัลที่เป็นมิตร ลดความขัดแย้งและสนับสนุนบรรยากาศในการทำงานร่วมกัน	8	2
6	ผู้บริหารควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่ายการสื่อสารดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการเข้าถึงของครูและผู้เรียนให้ง่ายมีความสะดวกรวดเร็ว	9	1

ตารางที่ 3 พบว่า แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบล ด้านการมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ผู้บริหารควรพัฒนาระบบสารสนเทศ และเครือข่ายการสื่อสารดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการเข้าถึงของครูและผู้เรียนให้ง่ายมีความสะดวกรวดเร็ว สูงที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของโรงเรียนคุณภาพตำบล

ให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ใช้ในการปฏิบัติงาน จัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเข้าใช้ประโยชน์ที่สะดวก รวดเร็วและมีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ

การมีวิสัยทัศน์ร่วม ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูร่วมกันวิเคราะห์ กำหนดเป้าหมาย สร้างความเข้าใจและสื่อสารวิสัยทัศน์ร่วมด้วยกลไก PLC ให้เกิดความคิดเห็นที่สอดคล้องในทิศทางเดียวกัน สูงที่สุดรองลงมาคือ ครูควรร่วมกันทบทวนวิสัยทัศน์ร่วมและสะท้อนผลที่เป็นระบบต่อเนื่องสม่ำเสมอ ด้วยความร่วมมือของทุกฝ่าย ตามความรู้ ความสามารถและความถนัดอย่างทั่วถึง และผู้บริหารและครูควรร่วมกันขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ร่วมด้วยกิจกรรมที่ปฏิบัติได้จริงในแผนงานโครงการให้ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน ตามลำดับ

การมีภาวะผู้นำร่วม ผู้บริหารควรมีการวางแผน มอบหมายงานตามศักยภาพให้ตรงตามความสนใจ ความรู้ ความสามารถและความเชี่ยวชาญของครู สูงที่สุดรองลงมาคือ ผู้บริหารควรสนับสนุนการแบ่งปันความรู้ผ่านระบบดิจิทัล สร้างเป็นคลังการเรียนรู้ออนไลน์เพื่อให้มีการพัฒนาศักยภาพครูด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารควรมีการพัฒนาภาวะผู้นำของครูให้เป็นกัลยาณมิตรทางวิชาการแบบเพื่อนคู่คิด โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อการสื่อสารที่เข้าถึงง่ายและสะดวก ตามลำดับ

การทำงานเป็นทีม ผู้บริหารและครูควรมีการสร้างเป้าหมายและวิสัยทัศน์ดิจิทัลการทำงานร่วมกันเพื่อส่งเสริมให้เป็นวัฒนธรรมแบบรวมพลังร่วมคิดร่วมทำในสถานศึกษา สูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารควรมีการกระจายอำนาจ ความรับผิดชอบให้หัวหน้ากลุ่มงานและครูที่สอดคล้องกับความรู้ ความสามารถอย่างเหมาะสม ทั่วถึง และผู้บริหารควรมีการปรับโครงสร้างการบริหารแบบแนวระนาบ มีการกำหนดบทบาทหน้าที่แบบปรับตัวอย่างยืดหยุ่นให้มีความเสมอภาคที่เท่าเทียม ตามลำดับ

การเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารควรสำรวจความสนใจและความต้องการของครูทางเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อเพิ่มทักษะการเรียนรู้เพื่อนำมาวางแผนพัฒนาวิชาชีพอย่างเหมาะสม สูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารควรมีการกำหนดวิธีการพัฒนาบุคลากรให้มีโอกาสเรียนรู้ ถ่ายโอนความรู้และประสบการณ์ร่วมกันเป็นประจำสม่ำเสมอ และผู้บริหารควรมีการสนับสนุนให้ครูกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพพร้อมกันอย่างเป็นระบบ ตามลำดับ

การเป็นชุมชนกัลยาณมิตร ผู้บริหารและครูควรมีการร่วมกันสร้างข้อตกลงการสื่อสารด้วยระบบดิจิทัลที่เป็นมิตร ลดความขัดแย้งและสนับสนุนบรรยากาศของการทำงานร่วมกัน สูงที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารควรจัดกิจกรรมสะท้อนคิด (Reflection) เพื่อสร้างความเข้าใจและช่วยเหลือซึ่งกันและกันของครูตามรูปแบบเพื่อนพึ่งพาทางวิชาชีพ และผู้บริหารควรมีแผนติดตามและให้ครูมีการสะท้อนผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ตามลำดับ

การมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ผู้บริหารควรมีการพัฒนาระบบสารสนเทศและเครือข่ายการสื่อสารดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพตรงตามกับความต้องการเข้าถึงของครูและผู้เรียนให้ง่ายมีความสะดวกรวดเร็ว สูงที่สุดรองลงมาคือ ผู้บริหารควรมีระบบการติดตามประเมินผลและการสะท้อนผลการดำเนินการอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง และผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมกำหนดนโยบาย วางแผนและแนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลให้เกิดความเข้าใจร่วมกัน ตามลำดับ

5. อภิปรายผล

สภาพการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอปัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมเพื่อเป็นศูนย์กลางการควมรวมโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ชุมชนจึงให้ความสำคัญต่อการปรับโครงสร้างการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างบรรยากาศและปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางภูมิทัศน์ที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกัน เป็นทีมที่มีความเป็นชุมชนแห่งกัลยาณมิตรที่ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ มีการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันทั้งในสถานศึกษาและกับบุคคล องค์กรในชุมชน เห็นได้จากสภาพของการปฏิบัติด้านการเป็นชุมชนกัลยาณมิตร สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน และด้านการทำงานเป็นทีม ตามลำดับ เป็นไปตามแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) ที่กล่าวถึงจุดเน้นโรงเรียนคุณภาพตำบลไว้ว่ามีกลุ่มเป้าหมายที่ต้องได้รับการพัฒนา 3 กลุ่ม คือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องได้รับการพัฒนาในด้านภาวะผู้นำ ภาษาและการสื่อสาร การบริหารสถานศึกษา การบริหารแบบมีส่วนร่วม และสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน 2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องได้รับการพัฒนาให้มีความพร้อมคือ ครูครบชั้นตรงสาขาวิชาเอก มีบุคลากรฝ่ายสนับสนุน เจ้าหน้าที่ธุรการ นักการภารโรง และครูมีทักษะวิชาชีพ หลักสูตรการจัดการเรียนรู้และประเมินผลการเรียนรู้ การจัดการชั้นเรียน ภาษาและการสื่อสาร (อย่างน้อย 2 ภาษา ภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ) การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยอาศัยครูที่มีศักยภาพในการแยกความสามารถของนักเรียนเป็นรายบุคคล การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม การเรียนการสอน การพัฒนาตนเองแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ ครูสามารถใช้เทคโนโลยี ICT ในการจัดการเรียนการสอนและการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และ3) นักเรียน ได้รับการพัฒนาความพร้อมด้านความเป็นพลเมือง ดีตามค่านิยม 12 ประการ ทักษะชีวิตผ่านกระบวนการลูกเสือ พัฒนาการทางสติปัญญา ความฉลาดทางอารมณ์ ทักษะคิด พัฒนาการด้านร่างกายสมวัย จบการศึกษามิงานสามารถประกอบอาชีพได้ ภาษาและการสื่อสาร อย่างน้อย 3 ภาษาคือไทย อังกฤษ และจีน/ญี่ปุ่น/เกาหลี/ฝรั่งเศส เด็กเก่ง ICT มีทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รักการเรียนรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับการวิจัยของอานันตพร ต่อนไ้ (2567) เรื่อง แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อบริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนบ้านตลิ่งชันและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า โดยรวมสภาพการมีส่วนร่วมบริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชนอยู่ในระดับมาก และการวิจัยของชิตณรงค์ วงษ์ปางมูล (2567) เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มโรงเรียนช่องแคบ-คีรีราษฎร์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พบว่า โดยรวมมีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าการบริหารสถานศึกษาอย่างมีส่วนร่วมของโรงเรียนคุณภาพตำบล ช่วยให้เกิดการบริหารคุณภาพแบบองค์รวมที่มีเป้าหมายเดียวกันคือคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษา สอดคล้องกับ Hipp & Huffman (2003) วิจัยเกี่ยวกับชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ พบว่า โรงเรียนที่มีการบริหารเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพจะประสบความสำเร็จในการทำให้อาจารย์สอนและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ความเชื่อและค่านิยมร่วมกัน มีเป้าหมายเดียวกันคือ

การพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน บุคลากรในโรงเรียนมีความพยายามอย่างสุดกำลังในการแสดงออกซึ่งความไว้วางใจระหว่างกัน มีการประสานสร้างความร่วมมือ และมีการสื่อสารแบบให้เกียรติซึ่งกันและกัน

ปัญหาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า การมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชนที่มีการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน เป็นปัญหาสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมกำกับ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตรงความรู้ความสามารถ ส่งเสริมให้ครูสร้างกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านสื่อสังคมออนไลน์โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทั้งภายในและภายนอกด้วยวิธีที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาระบบสารสนเทศการให้บริการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสมและเพียงพอต่อความต้องการ มีสภาพการปฏิบัติต่ำที่สุด ทำให้การปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างการบริหารสถานศึกษาไม่ได้รับการสนับสนุนจากครูและผู้เกี่ยวข้องอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ปัญหาจึงสูงสุด สอดคล้องกับการวิจัยของเวณิกา พรหมคำ (2567) เรื่อง แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพกลุ่มโรงเรียนสิงห์พนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า การสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างเปิดเผยและเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเป็นรายบุคคลอย่างจริงจัง ต่ำที่สุด เช่นกัน แสดงให้เห็นได้ว่า โครงสร้างการบริหารที่สนับสนุนให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในโรงเรียนคุณภาพตำบล จะต้องมียุทธศาสตร์การสร้างโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม สอดคล้องกับ Real, et. al. (2023) ศึกษาการมีส่วนร่วมในสถาบันอุดมศึกษาในการนำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติไปสู่การปฏิบัติ พบว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการเพิ่มโอกาสความร่วมมือทั้งภายในและระหว่างมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในยุคดิจิทัลของโรงเรียนคุณภาพตำบลในอำเภอบัว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 พบว่า การมีโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ควรมีการพัฒนาสารสนเทศและเครือข่ายในการสื่อสารดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพตรงตามความต้องการเข้าถึงง่ายของครูและนักเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของครูและผู้เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลยังไม่ทั่วถึงเท่าเทียมกัน ไม่สำรวจความต้องการให้ครูและนักเรียนร่วมเสนอแนะการพัฒนาเครือข่ายการสื่อสารด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลในสถานศึกษา ไม่มีการสะท้อนผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลอย่างจริงจัง ดังนั้น สถานศึกษาจึงควรมีการปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการสื่อสารภายในให้มีเสถียรภาพ จัดการสารสนเทศเป็นระบบเพื่อสนับสนุนการเข้าถึงให้มีความสะดวก รวดเร็วในการใช้ประโยชน์ต่อการบริหาร การปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเองของผู้บริหาร ครูและนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของอุดมศักดิ์ สันสมบัติ (2567) เรื่อง การบริหารงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2 พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนให้มีทักษะทางวิชาการ มีเครือข่ายทางเทคโนโลยีดิจิทัลและการสื่อสาร พัฒนาสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงและอุปกรณ์รองรับระบบที่มีความพร้อมในการใช้งาน และปรับปรุงอาคารเรียน อาคารประกอบให้มีความปลอดภัยเหมาะสมให้เพียงพอ

มีความพร้อมต่อการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศให้มีความทันสมัยช่วยให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารโรงเรียนคุณภาพตำบลในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับ Suklun & Bengu (2024) ศึกษาการสร้างความตระหนักเกี่ยวกับเป้าหมายที่ยั่งยืน พบว่า สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ให้ข้อมูลสารสนเทศและกระตุ้นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย โดยการสร้างแพลตฟอร์มความร่วมมือกับองค์กรเอกชนและองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร และ Real, et. al. (2024) ศึกษาการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษาในการดำเนินการพัฒนาตามเป้าหมายอย่างยั่งยืนในสถาบันอุดมศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับความมุ่งมั่นของสถาบันอุดมศึกษา และกระบวนการดำเนินงานมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักศึกษา

6. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรกำหนดเป็นนโยบายไว้ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อให้มีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจนในการขับเคลื่อนให้มีการบริหารจัดการสถานศึกษาเกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างเป็นระบบ มุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษาให้มีเป้าหมายที่เป็นภาพของความสำเร็จในอนาคตที่ชัดเจน มีการสร้างบรรยากาศปรับปรุงสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้และการทำงานร่วมกันที่มุ่งให้เกิดความเป็นผู้นำในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบองค์รวมเป็นสำคัญ

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรจัดให้มีโครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการความรู้เชิงบริหารสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีช่องทางการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แบ่งปันและถ่ายทอดความรู้ที่ประสบความสำเร็จและแนวทางการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) แก่กันและกัน ช่วยให้เกิดเครือข่ายที่จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเกิดการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ

1. โรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ควรนำแนวปฏิบัติของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลมาส่งเสริมการจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนตามกระบวนการบริหารทั้ง 4 ด้านอย่างมีส่วนร่วม โดยการส่งเสริมให้มีการปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีการสื่อสาร การพัฒนาบุคลากรทั้งผู้บริหาร ครูและนักเรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับจุดเน้นในการพัฒนาของโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล การส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาด้วยการมีส่วนร่วมของชุมชน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่สนองความต้องการและการยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน

2. สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (SWOT Analysis) เพื่อใช้กำหนดเป็นวิสัยทัศน์ร่วมในการพัฒนาสถานศึกษาสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่มีทิศทางชัดเจน สร้างความรู้ความเข้าใจในการนำไปปฏิบัติ และร่วมกันให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้ร่วมกันกำหนดแนวทาง นโยบาย เป้าหมายและสร้างวิสัยทัศน์ร่วม เพื่อขับเคลื่อนให้การทำงานร่วมกันแบบกัลยาณมิตรทางวิชาชีพ มีวัฒนธรรมของการทำงานแบบเพื่อนพ้องพาร่วมคิด ร่วมทำ ดูแลเกื้อกูลส่งเสริมกันและกัน สร้างสรรค์บรรยากาศขององค์กรแห่งความสุข และนำความสำเร็จสู่องค์กรอย่างเป็นระบบและมีส่วนร่วม

4. ครูผู้สอนควรมีความตระหนักและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาพร้อมให้ความร่วมมือกับผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนครูอื่นด้วยความเต็มใจจริงใจไม่ปิดบัง พร้อมถ่ายทอดประสบการณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และเปิดรับสิ่งใหม่ ๆ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ให้เกียรติและยอมรับความสามารถของเพื่อนครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอย่างมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการพัฒนาภาวะผู้นำร่วมของบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. ควรมีการวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาตนเอง (ID Plan) เพื่อการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครูด้วยกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ขวัญจิรา แดงทอง. (2565). ปัญหาการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

จิตติมา วรณศรี. (2564). การบริหารการศึกษายุคดิจิทัล. รัตนการพิมพ์ 3.

ชิตณรงค์ วงษ์ปางมูล. (2567). แนวทางการส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มโรงเรียนช่องแคบ-ศิริราชบุรี อำเภอพบพระ จังหวัดตาก. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 11(6), 246–256.

ธนรัตน์ ทองสุก. (2565). การพัฒนาครูในการศึกษาชั้นเรียนโดยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ: กรณีศึกษาโรงเรียนห้วยจรงวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

ปานหทัย ธรรมรัตน์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

ภาคัญญา นิมังจจิตร. (2566). ความต้องการจำเป็นการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพังงา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

ภัทรวรรณ ปริมิตร. (2566). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

- ในกลุ่มโรงเรียนสหวิทยาเขตสุตถิณีไทย. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา. เวณิกา พรหมคำ. (2567). แนวทางพัฒนาการบริหารสถานศึกษาเพื่อเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กลุ่มโรงเรียนสิงห์วัฒน์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. การค้นคว้าอิสระการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น.
- โศศิษฐา ศรีสมบัติ. (2565). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุพิชา คณาใจด. (2566). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานกิจกรรมชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาน่าน เขต 2. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (พ.ศ. 2566–2570). กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2563. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). โรงเรียนคุณภาพของชุมชน. งานนโยบายและแผน การศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). คู่มือประกอบการอบรมการขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”สู่สถานศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- อานัตถกร ต่อนไล่. (2567). แนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมเพื่อบริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชน โรงเรียนบ้านตลิ่งชันและโรงเรียนเครือข่าย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, 11(5), 10–21.
- อุดมศักดิ์ สันสมบัติ. (2567). การบริหารงานโรงเรียนคุณภาพประจำตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2. การค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ไอริน ปันพุด. (2563). แนวทางการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- Hipp, K. & Huffman, J. (2003). Professional Learning Community: Assessment-Development-Effects. Paper Presented at the meeting of the International Congress for School Effectiveness and Improvement. Sydney: Australia.
- Leal, F. W., Salvia, A. L. & Eustachio, J. H. P. P. (2023). An Overview of the engagement of higher education institutions in the implementation of the UN Sustainable Development Goals. *Journal of Cleaner Production*, 386.

- Leal, F. W., et. al. (2024). Fostering students' participation in the implementation of sustainable development goals at higher education institutions. *Discover Sustainability*, 5(22).
- Suklun, H., Bengu, E. (2024). Raising Awareness of sustainable development goal in higher education institutions. *Research in Educational Administration & Leadership*. 9(1), 39-72.